

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Artikel 21.c van Reglement van Orde Provinciale Staten van Flevoland

Motie nr.: 2

(In te vullen door de griffier)

Onderwerp: Beter water begint óók bij de landbouw

Agendapunt: 11

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Provinciale Staten van Flevoland

in vergadering bijeen op: 28 mei 2025

Constaterende dat:

- Nederland in 2027 moet voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water;
- het niet voldoen aan deze richtlijn en het niet op orde krijgen van onze waterkwaliteit grote gevolgen kan hebben voor bijvoorbeeld woningbouw, agrarische bedrijven en miljoenenboetes vanuit Brussel;
- de waterkwaliteitscrisis tien keer zo groot kan worden als de stikstofcrisis¹;
- de kosten voor waterzuivering al zijn gestegen van gemiddeld 672 euro per huishouden in 2022 naar 733 euro in 2024 en verder zullen stijgen door klimaatverandering en vervuiling van afvalwater²;
- de belangrijkste antropogene bron van nutriënten (nitraat, fosfaat) in het grondwater mest is, zowel kunstmest als dierlijke mest³;
- ruim de helft van de watervervuiling met stikstof en fosfor, zogenaamde meststoffen, voortkomt uit de landbouw⁴;
- voor een aantal gewasbeschermingsmiddelen en biociden het toelatingscriterium als concentratie vele malen hoger ligt dan de waterkwaliteitsnorm;
- zonder maatregelen in 2030 in heel Nederland drinkwatertekorten ontstaan⁵;
- begin dit jaar een landelijk actieprogramma is gepubliceerd, waarin de nadruk vooral ligt op waterbesparing door individuele huishoudens⁶;
- noch in dit actieprogramma, noch door provinciale inbreng op een commissiedebat hierover, aandacht is voor de landbouw⁷;
- door de droogte en warmte in 2018 het drinkwatergebruik van huishoudens steeg naar 837 miljoen kubieke meter op jaarbasis;
- de landbouw in 2018 jaar 302 miljoen kubieke meter water gebruikte⁸;
- voor de productie van een kilo rundvlees in de meest conservatieve schattingen 350-700 liter kraanwater nodig is en in de meest ruime berekeningen 15.000 liter^{9,10};
- Voor één calorie uit dierlijke producten gemiddeld 2,5 liter water nodig is, terwijl die uit een plantaardig product slechts 0,5 liter nodig heeft¹¹;
- binnen de grondwateronttrekkingen het jaarlijkse aandeel voor de landbouw 7,5 tot 15% is en in de zomer 25-65%¹²;
- ruim de helft van het oppervlakte- en grondwater in de landbouw in 2018 werd gebruikt door de veehouderij (53%),

¹ <https://www.nemokennislink.nl/publicaties/minder-vee-schoner-water/>

² <https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/kosten-klimaatverandering-klimmen-rap-tempo>

³ Tussenevaluatie KRW, p. 43

⁴ <https://www.clo.nl/indicatoren/nl008525-belasting-van-het-oppervlaktewater-naar-herkomst-2022>

⁵ <https://www.rivm.nl/nieuws/snel-actie-nodig-om-drinkwatertekort-in-2030-te-voorkomen>

⁶ <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-363ae34298b8ecd5c224cc817138c9ec4be1a0df/pdf>

⁷ <https://www.ipo.nl/media/fuydfwaz/position-paper-drinkwaterbesparing-cd-water-26-maart-2025-1.pdf>

⁸ <https://www.waterforum.net/landbouw-zorgt-voor-piek-in-watergebruik-in-2018/>

⁹ <https://stichtingagrifacts.nl/wp-content/uploads/2021/04/kilo-rundvlees-kost-geen-15.000-liter-water.pdf>

¹⁰ <https://www.utwente.nl/nieuws/2011/1/176997/vleesrijk-dieet-aanslag-op-zoetwatervoorraad>

¹¹ Hoekstra & University of Twente, 2012. The hidden water resource use behind meat and dairy.

<https://waterfootprint.org/media/downloads/Hoekstra-2012-Water-Meat-Dairy.pdf>

¹² <https://www.clo.nl/indicatoren/nl008525-belasting-van-het-oppervlaktewater-naar-herkomst-2022>

Overwegende dat:

- Provincie Flevoland een rol speelt bij het toetsen en verlenen van milieuvergunningen en handhaving bij overtredingen;
- Provincie Flevoland via het IPO en andere kanalen een inbreng heeft op het landelijke gesprek over water;
- Provincie Flevoland vanuit bijvoorbeeld het Programma Water en Actieplan Bodem en Water Sturend waardevolle kennis heeft over de wisselwerking tussen waterkwaliteit en landbouw en hier meer gebruik van kan maken om landelijk beleid te sturen;

X Verzoeken het college (dictum)

bij relevante landelijke en regionale gesprekken en ontwikkelingen rondom 'water', ook te wijzen op de wisselwerking tussen landbouw en water en opgedane kennis op dit gebied rondom het verminderen van vervuilende stoffen en waterverbruik binnen de landbouw in te brengen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Naam initiatiefnemer: K. van Wijlandt (PvdD)

Handtekening initiatiefnemer:

De motie wordt ondersteund door:

PARTIJ	NAAM ONDERTEKENAAR	HANDTEKENING
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		

Stemverhouding	Voor	Tegen
Totaal		
BBB		
VVD		
PVV		
PvdA		
GroenLinks		
ChristenUnie		
D66		
CDA		
JA21		
PvdD		
Forum voor Democratie		
SP		
SGP		
SterkLokaalFlevoland		
50PLUS		
De motie is:	Aangenomen	Verworpen

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 28 mei 2025.

Statengriffier,
mr. A. Kost

Voorzitter,
A.J. Gerritsen